

KOMUNISTAI DARO ANTRĄ FRONTĄ VIETNAME

KUBOS INVAZIJAI BUVO NUMATYTA LĒKTUVŲ, KARO LAIVŲ PRIEDANGA

Žygio vykdytojai nesilaikė vyriausio štabo sąlygų

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos štabų vadų tarybos pirmininkas gen. Lyman Lemnitzer buvo klausinėjamas slaptame senato užsienio reikalų pakomitečio posėdyje apie Kubos invazijos planus, kurie privedė prie skandalingo pralaimėjimo. Tai iš vieno, tai iš kito senatoriaus, priklausančių anam komitetui, spauda išgavo po žiupsnį žinių, kurias sudėjus pasidaro aiškiau, kodėl kubiečių laisvės kovotojų invazija, kad ir remta JAV vyriausybės, buvo pasmerкта nepasisekimui.

Yra tiesa, kad štabų vadų taryba davė pritarimą invazijai, bet tik tokiomis sąlygomis: prieš pat invaziją turi būti paleisti bombonešiai bombarduoti Kubos aerodromus ir šiaip visą salą, kad kubiečiai žinotų, jog prasi-deda rimtas žygis Castro tironijai nuversti. Transportinius laivus su invazijos armija (1,400 vyrų) turėjo lydėti lėktuvai ir karo laivai. Jie turėjo sunaikinti visus pasipriešinimo lizdus Cochinos įlankos pakraštyje, kur buvo numatytas laisvės kovotojų išsikėlimas ir susijungimas su partizanais, kovojančiais iš seniau kaimyninėse kalnuotose Escambray srityse.

Kažkas, kažkodėl įsakė kitaip

Prezidentas Kennedy atsakomybę už invazijos fiaską pasiėmė sau. Visuomenei teks dar laukti, kol paaiškės, kas įsakė vykdyti invaziją, atmetus vyriausiojo štabo strategų patarimus, sąlygas, kurios turėjo garantuoti laimėjimą.

Kubiečių laisvės kovotojai, kurie susėdė į laivus žygiui prieš Castro tironiją, buvo painformuoti apie invazijos ir visuotinio sukilimo planus, kokius rekomendavo gen. Lemnitzer. Galima įsivaizduoti jų nusivylimą, kai pradėjus keltis į krantą, pradėjo juos daužyti Castro lėktuvai, tankai ir artilerija, Amerikos lėktuvams ir karo laivams laikantis kur tai tyliai ir atokiai.

Išskyrus senatorių Gore (d., Tenn.), visi kiti liko geros nuomonės apie generolą Lemnitzer, štabų vadų tarybos pirmininką. Gore pasakė, kad Lemnitzer ir visi štabų viršininkai turi būti pakeisti išmintingaisiais strategais. Kiti senatoriai pareiškė visišką pasitikėjimą štabų vadais ir jų tarybos pirmininku, duodami tuo suprasti, kad invazijos nepasisekimo kaltininkų reikia kur kitur ieškoti.

SSSR remia Gizengą Kongui užvaldyti

Kelias į valdžią eitų per parlamentą, kaip nori JT

NEW YORKAS. — Sovietų vyriausiasis delegatas Jungtinės Tautos Valerian Zorin suaukė antradienį spaudos žmones ir pakartojo savo vyriausybės planus apie taikos atstatymą Kongoje.

Zorinas pritarė Jungtinių Tautų pagedavimui suaukti parlamentą, išvaikytą netrukus po išrinkimo ir prikimštą buvusio premjero Lumumbos šalininkų, kuriems papirkti pinigų rūpi-no komunistų valstybės.

Sovietų delegatas parašęs JT Saugumos Tarybos pirmininkui, kad jis paremtų Lumumbos įpėdinio Gizengos pasiūlymą — sušaukti Kongo seimą ne ten, kur nori Kongo centrinė vyriausybė (prez. Kasavubu), bet tvirtoje Jungtinių Tautų bazėj Kaminoj,

IŠ VISO PASAULIO

Castro nepriims Reuther

HAVANA. — Kubos radijas pranešė, kad Fidel Castro nenori derėtis su Walter Reuther dėl kubiečių belaisvių iškeitimo į traktorius. Reuther esąs valstybės departamento agentas. Automobilų darbininkų unijos vadas yra vienas iš trijų svarbiųjų narių komitete (šalia Mrs. Roosevelt ir Dr. Milton Eisenhower), kuris renka iš visuomenės pinigais traktoriais pirkti. Fidel Castro sutiktų derėtis su Mrs. Roosevelt.

Kennedžio-Chruščėvo derybos

VIENA, Austrija. — Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Pierre Salinger ir Sovietų saugumo policijos generolas Zacharov aptarė Kennedžio ir Chruščėvo saugojimo ir kitus susitikimo reikalus. Paašškėjo, kad birželio 3 dieną jiedu kalbės nuo ryto iki vakaro, su trumpa pietų pertrauka, JAV ambasadoje. Kitą dieną tikrins viens kito ryžtumą Sovietų ambasadoje.

Neleis padalyti Alžerijos

ZENEVA. — Alžerijos sukilėlių laikinos valdžios užsienio reikalų ministeris Belkacem Krim, vadovaujamas savo delegacijos taikos deryboms su prancūzais, pasakė, kad Alžerijos padalijimas tarp arabų ir prancūzų taikos neduos. Arabai kariaus, kol visa Alžerija bus jų rankose. De Gaulle yra pasakęs, kad sukilėliams spiriantis, Prancūzija gali pasilaikyti savo rankose dalį Alžerijos, kai kurias bazes Viduržemio pajūry ir ži-balingas sritis Saharoje.

Viršūnių konferencija Urugvajui

MONTEVIDEO, Urugvajus. — Jei į Amerikos Valstybių Organizacijos ekonominę ir pažangos konferenciją važiuos prezidentas Kennedy, gali jo pavyzdžiu pasekti ir daugiau prezidentų — Argentinos, Brazilijos ir kitų respublikų. Iš šio suvažiavimo pasidarytų Vakarų pusrutulio viršūnių konferencija. Urugvajaus ambasadorius Washingtono gavo užsakymą sužinoti, kokie yra Kennedžio planai. Konferencija prasidės liepos 15 dieną.

Brazilų laikraštis pirks traktorių

SAO PAULO. — "Estado de Sao Paulo", didžiausias Brazilijos dienraštis, nupirks vieną traktorių, už kurį Fidel Castro paleis 4 kubiečių laisvės kovotojus. Laikraštis mano, kad kitam traktoriui sudės pinigų jo skaitytojai.

Katangos provincijoje

Naujo posėdžio jis neprašo, nes Jungtinės Tautos jau anksčiau davusios nurodymą savo įgaliotiniams Kongo sušaukti parlamentą ir suteikti jos nariams apsaugą.

Lincoln Rockwell'io Amerikos nacių partijos smogikai, pakeliui į New Orleans, sustojo Montgomery (Ala.). Šerifo atstovai ir milicininkai palėdėjo "neapykantos skleidėjų" grupę už miesto ribų, kad nekiltų rasinės riaušės.

JOHNSONAS KALBA APIE DIDĖJANČIĄ GRĖSMĘ P. VIETNAMUI IR TAILANDUI

Pietryčių Azijos tautų likimas pareis ne vien nuo jų pasiryžimo kovoti, bet ir nuo Amerikos pagalbos

WASHINGTONAS, D. C. — Viceprezidentas Lyndon Johnson trečiadienį grįžo iš 30,000 mylių kelionės po Pietryčių Aziją ir tuoj nuvyko iš aerodromo su prezidentu ir valstybės sekretorium į Baltuosius rūmus išdėstyti karinio ir nekarinio pobūdžio rekomendacijas šios pasaulio dalies išsaugojimui nuo komunizmo.

Po to jis sukvietė į valstybės departamentą spaudos, radijo, televizijos korespondentus papasakoti savo įspūdžius, kokius jis parsivežė. Jis pripažino, kad visų projektų, kokius jis pateikė prezidentui, negali išduoti. Savo kelionę jis laiko nusisekusią. Pietų Vietnamo, Filipinų, Formozos, Tailando ir Pakistano vyriausybės ir tautos po jo vizito tvirtiau tiki JAV vyriausybės pasiryžimu ir nuoširdumu padėti.

Viceprezidentas įvertino savo diplomatinės misijos pasisekimui prezidento seserį Jean ir jos vyrą Steve Smith, keliavusius su juo.

Komunistų grėsmė didėja

Nežiūrint bendro optimizmo, viceprezidentas neslėpė Pietryčių Azijos vadų įsitikinimo, kad sustabdžius kovas Laose, komunistai padidins spaudimą Pietų Vietname ir Tailande, pastarojo šiaurinėje daly. Komunistų teroristai ten veikia naktimis, puldinėdami, žudydami civilius gyventojus.

Jis kokių nors stebuklingų receptų nepargabėnes. Bet grįžęs įsitikinęs tautų ryžtingumu gintis visų pirma savo turimomis jėgomis. Iš Amerikos jie prašo tik ekonominės paramos, armijos instruktorių, specialistų. Vyriausybės vadai praše mažiau, negu viceprezidentas buvo pasiruošęs duoti, laikantis prezidento nurodymų. Tačiau, koks tų tautų pasiryžimas ir kovingumas bebūtų, jie galės išsaugoti savo laisvę tik Amerikai padedant, pasakė Johnson.

Robert Kennedy, vyr. prokuroras, davė nurodymą "laisvės keliautojams" susilaikyti tuo tarpu nuo tolesnės kovos, nes joje gali nukentėti ir nekalti žmonės. Prieš tai jis kreipėsi į pietinių valstybių gyventojus, kad jie neiškovotų konfliktų su "laisvės keliautojais", nes tokie susikirtimai pakentų jo broliui, prezidentui, besiruošiančiam svarbias konferencijas Europoj.

Velia prezidentą į belaisvių-traktorių mainus su F. Castro

Didėja opozicija kongrese

WASHINGTONAS, D. C. — Kai tik prezidentas Kennedy pareiškė, kad jis su kubiečių belaisvių išmainymu į traktorius nieko bendro neturi, sostinėje prasidėjo kalbos, kad pats prezidentas paprašė Mrs. Roosevelt, Walter Reuther ir Dr. Milton Eisenhower sudaryti komitetą, kuris surinktų \$15 milijonų traktoriais ir žemkasėmis nupirkti.

Kongrese girdisi vis daug protestų balsų prieš tokius mainus. Sen. Dodd (dem., Conn.) pasakė, kad prezidentas neturi leisti privačioms grupėms tvarkyti tarptautinių reikalų. Kongreso atstovas Earl Wilson (resp., Ind.) laiko mainus nelegalius ir pavojingus. "Jei mes pasiduosime šiam Castro šantažui, mes atidarysime duris kiekvienam banditui, kuris gali ateity iškil-ti į valdžią".

Senato užs. reikalų komitetas nori kviesti valstybės ir izdo sekretorius, kad jie paaiškintų, kaip vyriausybė galvoja, manydama, kad ji nėra įvelta į šį tarptautinį šantažą.

Chicago Daily Tribune, būkš-taudamas, kad traktorių reikalui gali būti panaudoti mokesčių mokoju (izdo) pinigai, parašė, kad vaduotpinigiai invazijos belaisviams išpirkti gali būti imami tik iš Kennedžio ir jo šeimos turty.

Prezidento pareiškimas

Po to prez. Kennedy trečiadienį paskelbė, kad jis ėmėsi iniciatyvos sudaryti piliečių komitetą surinkti pinigų traktoriais, kaip humaniskam reikalui, žmonių gelbėjimui. Jis paaiškino, kad tai neprieštarauja Lugan atkui, kuris draudžia piliečiams vesti derybas su užsienio valstybėms. Surinktos lėšos yra laisvos nuo mokesčių, o embargas netrukdytų traktorių, išgabenimą į Kubą.

rėdama išsaugoti nuo pramonės statybių gražias vietas palei Chesapeake kanalą.

Vienas iš laisvų autorių rašo, "jei tie ponai yra tokie dideli gamtos mėgėjai, jie galėjo eiti į urvą suvalgyti savo atsineštus užkandžius, o ne į restaurangą".

VELIAUSIOS ŽINIOS

Prez. Kennedy atsiskė priimti Pietų Korėjos diktatorių gen. Chang De Yung, kuris norėjo atskristi ir išdėstyti, kodėl jis nuvertė demokratinę vyriausybę ir kaip jis mano ateity draugauti su Amerika.

12 vadinamų "laisvės keliautojų", išvažiuosiu autobusais iš Montgomery, Ala., pasiekė Mississippi valstybės sostinę Jackson. Bet čia buvo tuoj areštuoti už valstybės įstatymų laužymą.

Amerikos erdvių agentūros vadinamas radijo smegenų satelitas, paleistas trečiadienį iš Cape Canaveral bazės, nepateko į orbitą.

Teisingumo departamentas užvedė antitrustinę bylą prieš Amerikos telefono ir telegrafo kompaniją (A. T. & T. Co.) už monopolio sudarymą.

Sveikina restorano šeimininkę, kuri išvarė "valdžią"

Žmonės nemėgsta valdytojų, kad ir jų pačių rinktų

POTOMAC, Md. — "Old Anglers Inn" šeimininkė Mrs. John Reges, kuri prieš porą savaičių išvadino aukštus valdžios žmones valkatomis ir paliepė išeiti iš jos restorano, kam prinesė purvo, esant dideliame lietu, jau gavo iš žmonių tūkstantį laiškų. Iš laiškų rašytojų 98% sveikina šeimininkę už jos pasielgimą ir tik 2% nepateisino svečių išlojimo.

Nuo šeimininkės liežuvis nukentėjusieji svečiai buvo vidaus reikalų sekretorius Stewart Udall, aukščiausiojo teismo narys William O. Douglas ir senatorius Paul Douglas, visi taurūs vyrai, žinomi demokratai, jie be protesto aplėdo užėigą. Jie priklausė didesniams būriui keliautojų, gamtos mėgėjų, kurie kasmet ruošia eiseną, no-

VIET CONG PARTIZANAI NAUDOJASI LAOSU KOVOMS PRIEŠ PREZ. DIEM

Teroristų tikslas — prijungti šalį prie 5. Vietnamo

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Prezidento Ngo Dinh Diem vyriausybė pranešė, kad komunistų partizanai (Viet Cong) sukūrė antrą frontą, respublikos šiaurinėje dalyje, kuri prieina prie Laoso teritorijų, patekusių į jų rankas.

Fidel Castro žada nekelti revoliucijų Lotynų Amerikoje

Senor Olivares Brazilijoje

RIO DE YANEIRO. — Kubos užsienio reikalų ministerijos sekretorius Carlos Olivares įtikinėjo Brazilijos valdžios žmones, jog Fidel Castro menamo organizuoti sukilimų prieš valdžias Lotynų Amerikos respublikose.

Senor Olivares su būriu patarėjų atlieka kelionę po tas Lotynų Amerikos respublikas, kurių valdžios, užuot kritikavus Fidel Castro, pataikauja minimažmogiams, kritikuodamos Jungtines Amerikos valstybes.

Po pasitarimų su Meksikos ir Brazilijos valdžios žmonėmis, Castro paslaptinai delegacija važiuos į Ekvadorą. Olivares pasakoją keliaudamas, kad Castro santarka nėra komunistinė, bet socialistinė ir kad jis nori laikytis tarpamerikinėje sistemoj.

Gub. Larceda priešingias

Guanabaras valstybės gubernatorių Larceda, išryškėjęs kaip Quadro opozicijos vadas, klausia savo laikraštį Tribuna da Imprensa: "Kodėl Brazilijos užsienio reikalų ministerija remia Castro diktatūrą Kuboj. Kokiais tautiniais motyvais yra šioji parama pateisinama?"

Viceprezidentas Joao Goulart iš darbo partijos yra kitas stiprus prezidento Quadro politikos priešas. Brazilijos kongresas, kurio dauguma yra nusistačiusi prieš prezidentą Quadra, nutarė sudaryti komitetą, kuris ištirtų prezidento sudarytą komitetą tirti išekvojimus, į kuriuos veliamas ir viceprezidentas Goulart.

Pakistanas kaltina Sovietus ir prašo iš jų paramos

Jie apginklavę afganus

KARACHI, Pakistanas. — Diktatorinis prezidentas Ayub Khan kaltina Sovietus, kad jie apginklavo afganus, kurie įsiveržė į Pakistano teritorijos kampą ir pradėjo užpildinėti prieš Pakistano pasienio sargybinius.

Pakistanas panaudojo lėktuvus išmušti įsibrovusius afganus iš jo teritorijos. Pakistanas yra Amerikos draugas. Seato sąjungininkas; Afganistanas veda neutralią politiką ir gauna visokeriopos paramos iš Maskvos.

Tuo pat laiku Pakistanas galvoja pasiųsti į Maskvą delegaciją prašyti Sovietų paramos jo dešimties metų programai paraversti dirbama žeme 29 mil. akrų dykumų. Ekonominio bendradarbiavimo pradžia jau padaryta. Šių metų pradžioj Sovietai pažadėjo Pakistanui \$30 mil. išskirti ir išnaudoti alyvos šaltinius.

Ligi šiol Viet Cong teroristai kamuodavo Pietų Vietnamą pietinėje daly, Saigono srity. Kovos taktika yra tikro džiunglinio karo. Teroristai išlenda naktimis iš slėpynių, užpuola gyventojus, įstaigas, mokyklas, tiltus ir po trumpu kovų, vėl pasislepia.

Apskaičiuojama, kad Pietų Vietname yra 12,000 komunistų partizanų, neskaitant keletą tūkstančių Laoso pasieny, iš kur jie pradėjo didesnio pobūdžio puldinėjimus pastarosiomis dienomis, kai Laoso klausimas baigiamas spręsti tarptautinėje konferencijoje.

Jų rankose svarbus kelias

Komunistų partizanų rankose vienintelis plentas, jungias Laosą su Pietų Vietnamu, ir tretetas praėjimų tarpukalnėse. Tais keliais praeity atėdavo priešas iš šiaurės į Vietnamą.

Aprimus kovoms Laose, tie patys komunistų kovotojai, remiami šiaurės Vietnamo, kurį savo ruožtu remia Sovietų Sąjunga ir komunistinė Kinija, sustiprins kovas prieš prezidento Ngo Dinh Diem vyriausybę. Jų tikslas yra prijungti Pietų Vietnamą prie šiaurės Vietnamo.

Turi bazes Laose

Kovoms prieš Pietų Vietnamą komunistų partizanai turi keletą bazių Laoso teritorijoj. Pati didžiausia ir svarbiausia yra Tschepone, prie pat sienos. Pietų Vietnamo pasienio miestas Dalat yra tiesioginiame pavojuj. Gegužės 14 dieną teroristai apšaudė netoliese autobusą, vieną keleivį nukovė, tris sužeidė. Tai buvo pirmas ženklas, kad teroristai pradėjo veikti šalies šiaurinėje daly.

Kitą dieną partizanai užpuolė elektros jėgainės darbininkus, 25 mylias nuo Dalat miesto. Jie nušovė 8 sargybinius ir apardė elektros jėgainės statybą. Kitoj vietoj, netoli Laoso sienos, Quong Ngai provincijoje, nuo partizanų kulfosvaizdžių žuvo šeši vietnamiečiai.

Pietiniame fronte, Saigono srity, kur teroristų jėgos stipresnės, jie pirmadienį užpuolė gumos plantaciją, nukovė 19 žmonių ir pasitraukė, patys netekę 10 žmonių.

Kongas atsikratys R. Dayal

LEOPOLDVILLE, Kongas — Laikinas JT generalinio sekretoriaus įgaliotinis Kongo švedas Sture Linner atskrido į Coquilhatville painformuoti Kongo prezidentą ir kitus vadus, vis dar posėdžiaujančius, jog Indijos diplomatas Rajeshwar Dayal nebegrįs į Kongą, kaip vyriausias Hammarskjoldo įgaliotinis.

Nukrito aviacijos lėktuvas

TACOMA, Was. — Aviacijos transportinis lėktuvas C-124, kuriame gali sutilpti 200 žmonių, nukrito, ką tik pakilęs kelionei į Donaldson bazę, S. C. Lėktuvas grįžo iš karinių pratimų. Jame buvo 15 kareivių ir 8 lakūnai. Iš jų 17 žuvo ir penki sunkiai sužeisti.

ZINIOS IŠ ARGENTINOS

Motinos diena Argentinoje
Prie baltai aptiestų, gėlėmis papuoštų ir skaniais užkandžiais apkrautų stalų, susėdo Buenos Aires ir aplinkinių miestų lietuviai, kurie rado laiko ir galimybę, vieną kartą į metus, susirinkti skaitylingos lietuviškos šeimos, ir kartu pagerbti Lietuvę Motiną.

Viskas labai gražiai paruošta, — sako atvykę žilagalviai veteranai, Pranas ir Elena Juodeikytė Krapovickai, inžinieriaus Prano ir Tukumano universiteto profesorių Antano ir Petro Krapovickų tėvai, niekuomet nepraleidžianti Motinos Dienos minėjimų. Publika buvo rašytojas Rosa, rašytoja Eleonora Bielecka ir daugiau vietinių intelektualų.

Reikšmingas Motinos Dienos minėjimas, — paskutinis senosios Argentinos Lietuvių Centro valdybos surengtas kultūrinis rengimas, — jėgo mūsų kolonijos istorijon. Nesiliaujanti publikos plojimai programos pildytojams sudarė tą šventišką nuotaiką, kuri tapo neišdildomu pavyzdžiu Doktoro Jono Basanavičiaus vardo organizacijos ateities darbams.

Šiapus uždangos prie garsialkambio pasirodo A. L. Centro sek-

retorius Luis J. Lemberis. Nors jis yra gimęs Argentinoje, — kaip ir didžiuliam programos dalyvių, — bet vien gražioji lietuvių kalba visą laiką scenoje skambėjo. Programos pranešėjas Lemberis, taręs žodį savo kademencija baigiančios A. L. Centro Valdybos vardu, paskelbė minėjimą pradėti ir pakvietė scenon Buenos Aires universiteto studentę Gracielę Bukeviciūtę. Panelė Gracielė su dideliu įsijautimu patiekė labai turiningą paskaitą, cituodama amerikietės Onos Jervis pastangomis prie Wilsono iškovojusios Motinos Dienos minėjimą ir visos eilės pasaulio moralistų mintis apie Motiną. Paskaitą baigė lietuvių poeto kūrybos ištraukomis apie Motinos reikšmę šeimoje, tautoje ir visuomenėje. Jaunoji paskaitininkė, taipgi tautiniais rūbais pasipuošusi, sutikta ir palaidyda gausiais plojimais.

Hektoras Survila, penkių metų minėjimo dalyvis iškėlė puokštę gėlių paskaitininkei. Scenos uždangai atsidarė, išvydome žavėtiną vaizdą: Scenos gilumoje, ant lietuviškų rastių kilimų didelį Motinos paveikslą (dailininko R. Kuprevičiaus nupiešta žemaitė), kurį būrys tautiniais rūbais pasipuošusių

Lt. Gen. Chang Do Yong, kuris vadovavo Korėjos sukilimui, kalba karo akademijos kadetams Seole, Korėjos sostinėje.

lietuvių puošia gėlėmis. Tai žavėtinai gyvas paveikslas, šiam pavyzdžiam minėjimui tiek daug pasidaravusios "A. L. Balso" Motenų skyriaus vedėjos Onos G. Ozinskienės sukomponuotas, visoms A. L. Centro ansamblietėms dalyvaujant. Ne-nuilstama lietuvių mokytoja Ozinskienė, mažytes paruošdama ir išvesdama lietuviškon scenon, užtikrina meninio darbo avangardą ateičiai.

Kaip gerai dukrai atrodė jos mamytė, — eilėmis posmavo didesnės ir mažos programos pildytojos. Tai istisą Tulpės eilėraščių taip atskirais punktais pasakė viena po kitos, prisitariuosi arčiau publikos: Mano Motinė už visas geriausia, gražiausia, mieliausia ir t. t. Daugelis publikoje šluostėsi ašaras, ypatingai po to, kuomet pati vadovė padeklamavo paskutinį minėto eilėraščio posmą:

Mano Motinė už kalnelį guli, Jos pageltęs veidas gyvybės /nebturi.

Atleisk, Motinėle, kad /neištesėjau, — Tau akis užmerkti juk /pasizadėjau...

Keturiolika ansambličių išpildė Amatinių dainų, kur po solisčių posmų, visos dainavo: Tinginys neturi duonos, Nes nieko neveikia; Eisim amato mokintis, Nes visiems dirbt reikia.

Publika tapo maloniai nustebinta, kuomet mažytė Nelida Zavičkaitė iš Boulogne Sur Mer, pati skambindama pianu, padainavo solo: Per girią, girelę. Jai lydint pianu, pačios mažiausios artistės padainavo: Mano mamytė sėjo ropytę. O visos mergaičių choras, Ozinskienės vadovaujamas, moksleivi Rosai Rukšėnaitėi lydint pianu, padainavo.

Pas močiūtę augau; O, kai aš ir Ant marių krantelio. Publikai nenusitajant ploti, A. L. Centro kaimynas Jonas Urbonavičius garsiai tarė: Vien ši programa verta daug daugiau, negu mes sumokėjome su visais valgiais ir gėrimais!

Prasidėjo tautiniai šokiai. Mažosioms mergaitėms dainuojant išpildius Kliškelį ir Moku austi, scenon pasipylė didžiųjų A. L. Centro šokėjų ansamblis su muziku Vytautu Balčiūnu, kuriam vadovaujant, žavėjomėsį Sustu, Audėjėle ir Kubiliu.

Dar ne viskas. Programos vedėjas pranešė, kad ateina scenon dvi Marytės: dainininkė Marytė P. Zavičkienė ir Marytė Aldona Čikštaitė. Kolonijai pažįstamas menininkes publika sutiko gausiais plojimais. Su dideliu susikaupimu publika išklausė žavėtinai išpildytą dainą: Mamytė, pirk man žirgelį ir menustojo plojusi, kol vėl abi Marytės atėjo scenon ir, programos užbaigimui patiekė Stasio Simkaus kūrinių: O Močiut, Motinėle, Močiute sengalvėle.

Triumfiškiu parengimu savo kadenciją baigiančios A. L. Centro valdybos vardu, tos valdybos narys Vytautas Balčiūnas pasakė užbaigtųjų kalbą, teisingai pavadindamas Dr. Jono Basanavičiaus vardu Argentinos Lietuvių Centra Argentinos lietuvių kultūrinio darbo centru, dėkodamas skaitlingai publikai už dalyvavimą ir išvardindamas programos paruošėjus, pildytojus bei tas garbingas Motinas, kurios darbuosios ir savo darbo skanėsius prisidėjo prie vaišių rengimo bei atnešė gėlių iš savo darželių didingos Motinos Dienos minėjimo papuošimui.

Antano Rinkevičiaus iškvieistas scenon dviejų metų kadenciją garbingai baigusis A. L. Centro pirmininkas Stasys Džiugis, kuriam paplojome ne vien kaippo uoliam pirmininkui, bet ir jo vardinių proga: Mat, gegužės, kalendorius rodė krikščionišką vardą Stasi, o tautinį vardą Džiugas. Geresnio supuolimo ir būti negalėjo. Kaip Vytautui Balčiūnui už kalbą, taip Stasiui Džiugui už kuklų pasveikinimą gausiai paplojome ir vaišinomės, jaunimui šokant ir kitose patalpose žaidžiant.

ALB-Elena Radviliškietė

NIEKAS ILGAI NETVERIA
Klientas: — Ką tik-prieš gerą savaitę sumokėjau tamstai už šitą su kostiumą 50 dolerių, o žiūrėk kas iš jo beliko!
Šiuvejas: — Mielasis, o kas manai iš tų 50 dolerių beliko. Visai nieko nebeliko...

— Šis "piliėtis" "Naujienų" dienraščio neskaityo, — jis skaito tik pinigus...
— "Naujienas" skaito kiekvienas susipratęs lietuvis. O ar Tamsta skaityte? — Jei ne, tai tuojau jas užsisakyk.

Ar pavyks komitetui išgelbėti Hull House?

Antradienį 8 val. vakare Hull House, 800 S. Halsted St., įvyko grupės piliečių antrasis susirinkimas tikslu aptarti būdus, kaip išgelbėti Jane Addams įsteigtąjį, dabar jau didelės kultūrinės ir istorinės reikšmės turintį namą, socialinės veiklos lopšį ir centrą, Hull House.

Hull House yra istisas namų kompleksas tarp Halsted, Cabrini ir Polk gatvių, bene 13 mūrinių pastatų grupė, iš kurios, žinovų nuomone, bent pirmoji ir antroji pastatų grupė išilgai Halsted gatvę būtinai reiktų išgelbėti nuo nugriovimo ir apsaugoti kaip tautos šventovę (national shrine). Ne vien iš lauko tie pastatai yra įspūdingi su arkomis ir kiemeliais, bet pačiame viduje tikri muziejai ir galerijos, kur nuo 1890 metų (tais metais Jane Addams tame name įsteigė pirmąjį Amerikoje socialinės veiklos centrą) suaukota, surinkta, sukabinta ir sukrauta įvairių brangių rečiau būj ir palikimų. Kad amerikiečiai, ypač mokslių lankantis jaunimas, šių vietovė myli, rodo faktas, jog praėjusiais metais šiuos namus lankė 11,000 vietinių jaunuolių ir apie 8,000 ekskursantų. Ir antradienio vakare prie namo durų stovėjo samdytas (chartered) autobusas, o viduje vaikščiojo iš toliau atvažiavusių moksleivių grupė. Visas tų namų kompleksas puikiai galėtų būti įderintas į planuojamą aplinkui statyti Illinoiso universitetą ir panaudotas įvairiems universiteto veiklos tikslams. Tačiau pats universitetas, kuriam apylinkė, visus pastatus nugriovs, ypač perleidžiama, neturi dar savo aiškių planų, o kol tokius turės, yra pavojus, kad tuose planuose Hull House nebebus vietos arba pačių namų iki to laiko nebebus.

Antradienio vakare buvo patvirtintas prieš porą savaitių pirmajame piliečių susirinkime parinktas laikinasis komitetas. Susirinkime kalbėjo Mrs. Jessie Binford, žymi pionierė, socialinė veikėja, buvusi artima Jane Addams draugė, viena iš pirmųjų Hull House darbuotojų; kitas veiklus Hull House gynėjas aldermanas Leon Despress (5 wardo). Abudu išdėstė to namo svarbą kaip istorinio ir kultūrinio centro. Susirinkime dalyvavo ir didžiosios spaudos reporteriai ir fotografai. Ald. Despress pasakojo apie savo ir kito aldemano, Sperlingo, nesėkmingą kovą dėl šių namų išgelbė-

jimo Miesto valdyboje... Komitetas iš 8 asmenų yra: pirmininkas Len Bishop ir nariai: Mrs. John B. Allen, Edmond Zisook, Mrs. Robert McCormick, Thomas Stouffer, Dr. Alton Linford, Aida Aranoff ir Mrs. Harold Patinkin. Susirinkimas priėmė rezoliucijos projektą, kurį perskaitė Mrs. Patinkin.

Pirmoji komiteto pareiga bus susisiekti su Illinoiso universiteto patikėtiniais (trustees) tarbyba ir, reikaliui esant, nedelsiant pradėti aliarnuoti visuomenę, nes kaip iš pranešimų ir diskusijų buvo matyti, pavojus Hull House yra rimtas.

Įdomu, ar "Save the Hull House" komitetų neištiks panašus likimas kaip istiko kitą bendravardį "Save the Dunes Committee", kuriam, bemo bilizuojant visuomenę, Indianos koplakniai jau per pusę sunaikinti... j.p.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

CICERO

Užplūdo gaujos valkatų

Su parapijos karnavalu čia ėmė reikštis didelis chuliganizmas.

Sekmadienį, gegužės 21 d., baigiantis karnavalui, prie namų buvo užpulti ir apdraskyti 3 šv. Antano parapiinės mokyklos 8 skyriaus mokiniai.

Pirmadienį, gegužės 22 d., viena valkatų gauja buvo susimelusi prie šv. Antano skollinimo ir taupymo bendrovės, kita prie Štangenbergo krautuvės. Karnavalas dar prieš 9 val. vak. buvo nutrauktas. Suvažiavusios stiprios policijos jėgos gaujas išvaikė. S. P.

JOKIA SENSACIJA

Magikas cirko vedėjui: — Aš parodysiu sensaciją! Aš galu moterį skersai perplauti. — Vedėjas: — Tai tamsta vadinis sensacija? Kiti magikai moteris piuklais jau seniai piausto. Magikas: — Išilgai?

GELININKAS EDVARDAS SAUNORIS
Pataria jau šiandien pasirūpinti kapu puošimu. Užsakymus reikia padaryti dabar, kad kapu puošimo diena artimojo kapas būtų gražus. Saunoris turi įvairiausių gėlių ir buketų gražiausių pavyzdžių. Didžiausias pasirinkimas.
3942 West 111 St. Tel.: PR 9-1355

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS
VISOMS TAUPOYMO SĄSKAITOMS
Indėliai audrausti iki \$10,000.00
Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų ilgais mėnesiniais išmokėjimais.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL.
Lafayette 3-8246
Sekretorius CHARLES ZEKAS
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli kroviniai - Naujaisi kraustymo rankiniai
Ilgų metų patirtimas - Pajūris - sahiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2027 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Westbrook 5-9209

AMERICAN FURNITURE MART
PAVYZDINIAI BALDAI LENGVAIS IŠMOKEJIMAIS
Matrasas su spyruoklėmis ir spyruoklių dėžė \$39.95
3 dalių suvedamas parlor setas: 2 galiniai stalai, 2 stalo lempas, cocktail stalas, paveikslas ir kilimėlis \$229.95
11 dalių miegamojo baldai: komoda, spintos, matrasas, 2 pagalvės, 2 Vanity lempas, 2 paveikslai tik už \$149.95
Specialus TV setas \$139.95
GERIAUSIOJI KRAUTUVĖ PIGIAI RAKANDUS PIRKTI.
Turime iš Vokietijos importuotų Stereo Hi Fi, Fonografų ir įvairių radijo kombinacijų ir kitokių baldų
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEEley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 5 val. vak.

Mes mokame 4 1/2%
Kiekviena sąskaita ligi \$10,000.- apdrausta Federalinėje Valdžios Įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation
5%
ant Bonus sąskaitų
MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

what menace hides in your trash pile?

Destruction—desolation—even death!
Forest fires start often in burning trash piles. Just a light breeze can carry sparks to your neighbor's land—to set fire to woods and brushland.
Don't be a litterbug—don't let trash accumulate. Someone's carelessly flipped match or cigarette may unleash a holocaust.
Don't be a firebug, either! Before YOU burn trash, check local regulations—be sure fire can't spread—don't burn on dry or windy days—never leave a fire unattended.

Remember—only YOU can prevent forest fires!

TAUPOKITE LIETUVIŲ SOSTINĖS CENTRE CHICAGO SAVINGS BENDROVEJE

Pasidėkite santaupas į apdrausta, tvirtą finansinę įstaigą, visais atžvilgiais išbandytą per pastaruosius 30 metus. Negalėsite rasti patogesnės ir pelningesnės vietos. Puikiai įrengimai, aukšti dividendai. Atdara tris vakarus savaitėje. Du dideli kiemai automobiliams pasistatyti. Nemokamai teikiame daug pelningų patarnavimų.

KVIECIAME I

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois
GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

MŪSŲ VAIDMUO ŠALTAJAME KARE

Iš A. Trimako kalbos, pasakytis 1961.V.19 Brooklyne

"Esame karo, vadinamo taika, stovy", neseniai yra pareiškęs p. Overstreets. Įvykiai Kuboje, Laos ir Kongo šią tiesą patvirtina. Ten susikertama ginklais, o Vienoje vaisingamasi. Tai yra šių dienų globalinės laisvės pasaulio kovos su komunizmu manevriniai ėjimai. Jie tačiau lemia frontų pasistūmėjimą viena ar kita kryptimi. Nei Sovietai nei Vakarai savo pagrindinių jėgų niekur tuose periferiniuose kovos laukuose nėra užangažavę. Jos rezervuojamos Europai ginti. Europa todėl pasilieka svarbiausia kovos arena, ir esminis objektas, dėl kurio rungiasi laisvės jėgos su komunistine tironija.

Vakarų interese, yra todėl išlaikyti Europą nepriklausomą ir išplėsti laisvės ribas į tas jos sritis, kurias, kaip kad Lietuvą, Sovietai yra paverę ir iškur šandien Maskva veržiasi pirmyn, panaudodama subversiją, apgaule, gąšinimus, kultūrinius mainus, infliaciją ir visas kitas teroro priemones.

Mao-Tse tungas neseniai yra pasakęs, kad "infiltuoti į svetimus kraštus komunistai yra žuvis, o žmonės, kurių jie tarpe veikia, yra vanduo. Jei vanduo linkamas, žuvis dauginasi ir bujoja". Kalbamam vandeniniui susildyti Sovietai vartoja net savo pasiekimus erdvėje. Daroma visa, kad neutralizavus Vakarų, pastūmėjus juos į defenzivą, pakurtis žmonių pasitikėjimą savo vyriausybėmis ir išgavus daugiau koncesijų įvairiuose tarptautiniuose pasitarimuose. Šioje konjunktyrėje sąrangoje išryškėja ir mū-

šų kovos už Lietuvos laisvę reikšmė ir mūsų uždaviniai. Savo žygiais prieš komunizmą ne tikai giname Lietuvos laisvės bylą, bet kartu prisidedame prie Vakarų pastangų sulaukyti sovietinį veržimąsi į naujus kraštus. Tuo pat paremiame Vakarų fronto akciją ir jų spaudimo galią įvairiose derybose, Jungtinių Tautų diskusijose ir, žinoma, propagandos kare. Savo laisvės reikalavimais padedame atskleisti visą Sovietų tariamos antikolonialinės politikos veidmainiškumą ir Kremliaus pasigyrimą, kad visa baigsis komunizmo laimėjimu, kad tik laisva Europa gali gėriausiai lauduoti taiką ir tiksliausiai išspręsti visas dienos problemas.

Taip suprastami Lietuvos laisvės kovą, pakartotinai esame pabrėžę, kad Vakarai turėtų ateiti į pagalbą lietuvių tautai: (1) pareikalauti kad visų tarptautinių aktų, kaip kad Atlanto Charterio, Jungtinių Tautų Charterio, Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos ir 1942 m. sausio 1 d. Jungtinių Tautų Laisvės Deklaracijos signatarai vykdytų savo įsipareigojimus Lietuvos ir kitų Europos pavergtųjų tautų atžvilgiu; (2) paspausdami Maskvą, kad ji išvestų iš Lietuvos savo karo dalinius ir leistų lietuvių tautai nevaržomai pasisakyti dėl santarvos, kokios ji norėtų; (3) įtraukdami į Jungtinių Tau-

Oficialiai paskelbta, kad prezidentas Kennedy (kairėje) birželio 3 ir 4 dienomis susitiks su Chruščiovu Austrijos sostinėje Vienoje.

tų darbotvarkę apsisprendimo teisės Lietuvai ir kitiems pakergtiesiems kraštams gražinimo reikalingumą; (4) paskubinti, vaduojantis šią tiesę, Antrojo Pasaulinio Karo neišspręstų problemų likvidavimą; (5) sukeldami visuotinį tautų judėjimą prieš Sovietų kolonializmą, pritaikant visoms tautoms, Lietuvą įskaitant, Jungtinių Tautų Deklaracijos dėl Nepriklausomybės Suteikimo Kolonialiniams Kraštams ir Tautoms pagrindinius nuostatus.

Šioje dvasioje VLIKas yra daręs žygių, krepdamasis telegramomis ir Aid-Memoirais bei individualiais raštais į Prezidentą Kennedy, Britanijos premjerą MacMillan, į Vokietijos Kanclerį Adenauer ir šiuo metu į Vokietijos Prezidentą Lübke ir Prancūzijos premjerą De Gaulle. Tai prasme teko ir asmeniškai kalbėtis su įvairių delegacijų Jungtinėse Tautose žmonėmis, Valslybės Departamente, Auswaertiges Amt Bonoje ir kt.

Tomis vadovaujančiomis minėtis yra redaguojami anglų, ispanų, vokiečių ir italų kalba VLIKO leidžiami Eltos biuleteniai. Jais vaizduojama ko Lietuva siekia, kaip pavergejai kraštą ir žmones išnaudoja ir kaip pavergtasis lietuvis tyliai, bet kantriai ir nuolat spiriasi prieš okupanto indoktrinaciją, rusifikaciją ir nuteisinimą. VLIKO radio programomis iš Madrido, Romos ir Vatikano stengiamės kasdien palaikyti mūsų žmonių dvasią, suteikti jiems šviesesnių ateities prosvaisčių ir raginame nenustoti tikėjus laisvę. Šalia to, duodame plačią pasaulinių įvykių ir lietuvių organizacijų veiklos apžvalgą. Be to, stengiamės atskleisti Sovietų melą ir parodyti jų politikos tikruosius tikslus. Kadangi šių dienų kova yra pirmon galvon idėjų kova, tenka kreipti dėmesį į priemones komunistų klaidinimams atremti ir jų ideologijos silpnoms pusėms išryškinti. Religija šioje kovoje atlieka ypatingą vaidmenį. Tenka todėl išskirti sąžinės laisvės svarbą ir ginti tikėjimo laisvę.

Šie ir kiti Vliko, kaip ir daugel kitų tautų panašių organizacijų, žygiai yra susilaukę teigiamo įvertinimo, pritarimo ir darbo sąlygų palengvinimo. Su jokiais veiklos sunkumais nesame susidūrę nei šioje žemėje, nei Europoje, nei kituose laisvuosiuose kraštuose. Nei viena radio stočių Madride, Romoje ar Vatikane nieko nėra pareikalavusios už mūsų programoms skirtą laiką, nors tai joms atseina nemaža lėšų. Nei viena, be to, tų stočių nėra įsikūlusios į mūsų programų turinį, kad jį pakreiptų viena ar kita kryptimi ar primetus, kas

mums būtų nepriimtina ir kenktų Lietuvos bylai. Tai istorinis įvykis, kad savo kovoje dėl Lietuvos laisvės nevaržomai

BIRŽELIS JAU ČIA PAT

Nauja tautos šventė

Visos tautinės šventės ir minėjimai išreiškia kurio nors istorinio likimo tikrovę, simbolizuoja solidarumą, kurį gimdo bendri išgyvenimai. Esame liudininkai naujos tautinės lietuvių šventės, tai Birželio šventė.

Ji pradėta švęsti Lietuvoje dar nacių okupacijos metu, per antrojo pasaulinio karo, pažymint pirmuosius Lietuvos gyventojų masinius tremimus, kuriuos 1941 metais siaubingomis birželio dienomis įvykdė bolševikinės pavergėjas. Tos išvežimų dienos ir naktys taip giliai sukretė visą tautą, kad tremtinių prisiminimas tapo simboliu, reiškiama tautos solidarumą nelaisvėje.

Laisvų lietuvių tradicija

Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, Birželio minėjimai tapo išimtinai laisvėje atsiderusių lietuvių tradicija. Krašte tuo tarpu simbolius nustelbė nuožmios priespaudos tikrovė, daugindama siaubingų tremimų bangas. Tuo pačiu pasikeitė ir pats šių minėjimų turinys. Birželio minėjimais tenka prisiminti visas tautos aukas ir pagerbti jų atminimą.

Birželio minėjimai primena kiekvienam iš mūsų pareigas tautai ir pavergtajam kraštui.

UNITED PRESS - NAUJIENU Photo
Profesorius Aleksandr N. Nesmejanov pasitraukė iš Sovietų Mokslų Akademijos pirmininku. Jis vadovavo planui paleisti ir erdvę majorą Gagariną.

galime pasinaudoti tomis galinomis informacijos priemonėmis. Net nepriklausoma Lietuva nėra tiek lengvatų turėjusi, nei tiek daugeliu kalbų Eltos biuletenių leidusi.

Pasitaiko šiame neilgname Lietuvos laisvinimo darbe balsų, kurie nuvertina patys save ir tuos, kurie veikia, tvirtindami, kad visi tie žygiai yra be-reikšmiai, nes prieš vėją nepapūsime. Visa, girdi, lems pasaulio įvykiai. Taip, bet jie nebus mūsų naudai, jei nieko nedarysime. Laisvės nieks ant lėkštės neatneš. Turime įsijungti į eiles tų, kurie suka įvykius laisvės kryptimi, kurie kovoja ir kelia viltį, kad anksčiau ar vėliau laisvės visvien laimės.

Protesto ženklas

Prisiminimas aukų — nekaltai nužudytųjų, ištremtųjų, laisvės kovose žuvusiųjų — nudažo liūdesio ir gedulo spalvomis šias minėjimo dienas. Tačiau čia kai kieno pagrįstai keliamas balsas prieš vienašališką Birželio minėjimų pobūdį. Nors didelis skausmas, tačiau tai turėtų būti ne verkšlenimų, ne rezignacijos, ne raudos diena. Tas faktas, kad tesiam krašte susikūrusi, bet jame uždraustą tradiciją, tuo pačiu šiems minėjimams suteikti aiškaus protesto atspalvį. Todėl palaikytinos pastangos susieiti šią dieną su rezistencijos mintimi. Tada būtų ne jėgas atimančio liūdesio, rezignacijos, bet protesto ir pasipriešinimo — Rezistencijos — diena. Tokia turėtų būti natūrali Birželio minėjimų prasmė, neatsiejamas jos aspektas, kaip tai rodo bendra istorinė atrama. Juk tais pačiais 1941 metais birželio 23 radijo bangomis visam pasauliui buvo paskelbta suklusios tautos valia: Tegyvuoją laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Asmeninės Aukos Diena

Pritaikinant Birželio minėjimus daugiau mūsų dabartinei tikrovei tenka tos dienos prasmę papildyti dar vienu požūriu: paversti asmeninės aukos diena. Ji būtų tuščia savo neveikliu liūdesiu, bergždžia žodiniu solidarumo deklaravimu ir neverta žuvusiųjų atminimo ar pasipriešinimo dvasios, jeigu jos nelydėtų konkretūs veiksmai, asmeninė auka.

Laisvojo pasaulio, ypač JAV lietuviai daugiau turėtų prisidėti savo medžiagine auka. Todėl praktiškai reiktų Birželio minėjimų dieną susieti su ypatinga Balfio rinkliava, tą dieną skiriant stambesnę auką, sakysim, dienos uždarbį. Balfas šiandien yra ištiesta laisvo lietuvių pagalbos ranka pavergtiesiems Sibiro tremtiniams ir skurdė atsidūsiems broliams. Tą dieną aukodami Balfui ir per jį stiprindami konkretų ryšį su pavergtuoju kraštu, mes paversime minėjimus gyvo tautinio solidarumo diena. J. V.

1909

1961

Taupyk stipriausioje
CHICAGO'S TAUPYMO BENDROVĖJE

4 1/4%

Turtas - \$80,000,000.00

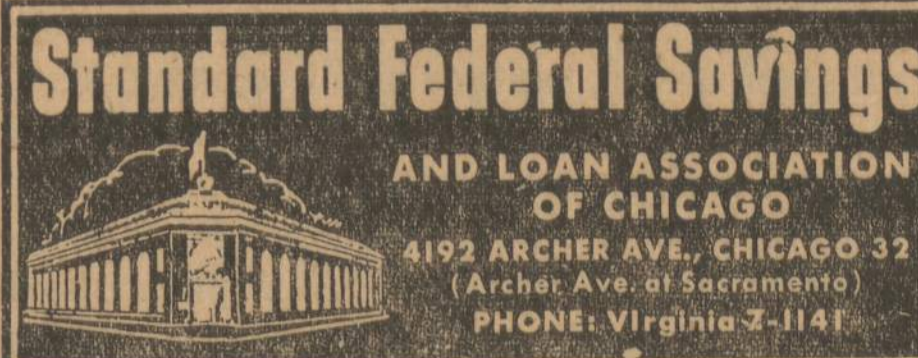
Atsargos Fondas

\$7,500,000.00

Dividendas mokamas visoms santaupoms

Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President

FREE PARKING

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neastaroma.

Planingas taupymas visada moka gerus

DIVIDENDUS!

Nuo 1905 metų, t. y., nuo pirmos įsikūrimo dienos,

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

nuolat išmokėjo aukštus nuošimčius savo taupytojams

4 1/4%

Metinis dividendas

už santaupas

visose sąskaitose!

PRADEKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

Mutual

Federal Savings

and Loan Association

Chartered and Supervised by the

United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill

Phone: Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

CRANE SAVINGS AND Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/4%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividentai mokami sausio ir liepos 31 d.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SKAITYKITE NAUJIENAS

4 1/4%

mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton.

Už paprastoj sąskaitoj laikomus pinigus mokame 4%.

64 metus saugiai laikėme ir laikome žmonių santaupas. Jeigu nenorite ar negalite atvežti pinigų, tai pasinaudokite paštu. Praneškite mums telefonu, mes Jums pasiūsimė adresuotus konvertus. Greitai sutvarkome ir duodame paskolas namams pirkti ir pagerinti. Kreipkitės pas mus.

Albert J. Auwers, Prezidentas

District Savings

3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS • CLIFFSIDE 4-0106

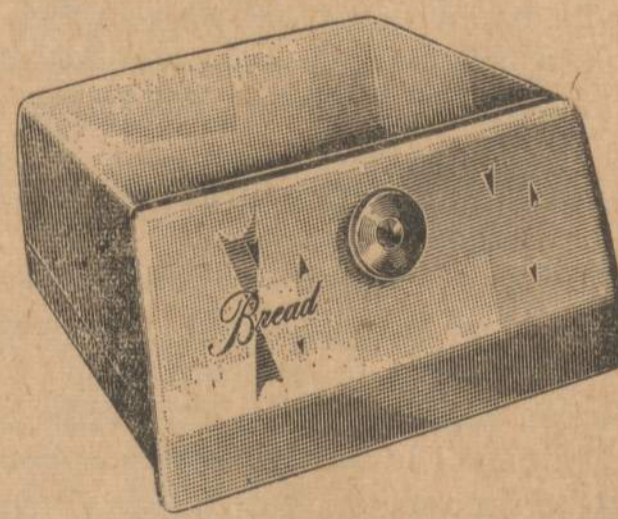
Free Parking directly behind our office

NEW OFFICE HOURS: MONDAY and TUESDAY 9 A.M. to 4 P.M. / WEDNESDAY CLOSED

THURSDAY 9 A.M. to 5 P.M. / FRIDAY 9 A.M. to 6 P.M. / SATURDAY 9 A.M. to 3 P.M.

dovanos taupytojams

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU GEGUZES IR BIRZELIO MEN., DUODAME ŠIA DOVANA

KAS DU MĖNESIAI DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS

5 1/4%

mokame už ilgalaikes taupmenas!

DARBO VALANDOS!

pirm. 9 iki 5 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. v.

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / 81 2-1397, TO 3-8131

JEI NORI ŽINOTI IR MATYTI KAS DEDASI VISAME PASAULYJE, — SKAITYK DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

INVEST IN UNIVEST

Current

Dividend Rate

PELNINGAS IR

SAUGUS BŪDAS

TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILL.

Phone: HALSTED 3-3076

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government

Universal Investment Share Account

NAUJIENOS
 THE LITHUANIAN NEWS
 Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
 In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.
 10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
 Chicagoje ir priemiesčiuose
 metams \$15.00
 pusei metų \$8.00
 trims mėnesiams \$4.00
 vienam mėnesiui \$1.50

Naujuenos mėnesio kainos, išskiriant sekmdienius, Leidžia Naujuenų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
 Pignius reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro, Seštadieniais — iki 12-tos.

APŽVALGA

DEMOKRATAS ROUSH LAIMĖTOJAS

Indiana valstybės penktoje kongresinėje apygardoje laimėtoju pripažintas atstovas J. Edward Roush, demokratas. Perna, po lapkričio 8 d. balsavimų, buvo paskelbta, kad penktoje apygardoje gavo 12 balsų daugumą republikonų kandidatas George O. Chambers. Tokį paliūdimą pasiuntė į Washingtoną ir Indianos vyriausybė. Bet atstovas Roush užprotestavo, sakydams, kad rinkimų komisija neteisingai suskaitė balsus.

Sausio mėn., kai susirinko naujai išrinktasis kongresas, atvyko į Washingtoną republikonas Chambers ir demokratas Roush. Nė vienas jų nebuvo prisaikdintas. Speciali atstovų būto komisija nutarė patikrinti balsų suskaičiavimą tose vietose, kur atstovas Roush nurodė suradęs klaidas. Jisai kandidatavo antram terminui į atstovų būtą. Pasitvirtinus, kad skundas turi pagrindą, buvo iš naujo perskaiciuoti visi toje apygardoje paduoti balsai.

Rezultatas buvo toks: už demokratą Roush paduota 107,357 balsai, už republikoną Chambers 107,258 balsai. Roush laimėjo 99 balsų daugumą. Speciali kongreso komisija kefina rekomenduoti, kad jiem abiem būtų užmokėta \$10,000 už tą laiką, kada juodu laukė, kol bus išspręsta, kuris jų yra išrinktas atstovu. Be to, komisija rekomenduos, kad laimėjusiam kandidatui būtų atlygintos išlaidos, kurios jam padarė, kovojant dėl balsų perskaičiavimo. Įdomu, kad po lapkričio rinkimų republikonai kėlė daug triukšmo visoje eilėje valstybių ir kongresinių apygardų, kaltindami demokratus, kad jie „pavogė“ rinkimus; bet jie niekur to neįrodė. O kur tik buvo surasti netikslūs balsų suskaičiavimai, pasirodė, kad tie netikslumai buvo nukreipti prieš demokratus.

PREZ. KENNEDY RAGINA IŠPIRKTI

Susidarius amerikiečių komitetui, kuris nori sukelti pinięvų Kūbos belaisviams išpirkti, spaudoje ir tarp kongreso narių kilo smarkūs protestai, kad tai esąs „nusižeminimas“ prieš diktatorių Castro, „appeasementas“ ir t. t. Fidel Castro pasiūlė paleisti 1,200 kūbiečių, pakliuvusių į jo nagus per nepasisekusį įsiveržimą Kūbon, už 500 didelių Amerikos traktorių. Kūbos pinięvių revoliucinis komitetas Jungtinėje Valstybėje tą pasiūlymą priėmė. Jiems padėti susidarė žymių amerikiečių komitetas, į kurį įeina ponias Eleanor Roosevelt, Walter Reuther ir Milton Eisenhower.

Bel, kaip minėjome, spaudoje ir kongrese pasigirdo labai aštrūs priešingi balsai. Diktatoriaus Castro reikalavimas užmokėti už jo suimtus laisvės kovotojus esąs žemiausias rūšies santązas ir, esą, būtų labai nemorališka tokį biznį su juo daryti. Sen. Thomas Dodd (demokratas iš Connecticut) pasiūlė net, kad tiems amerikiečiams, kurie ves derybas su Castro dėl belaisvių išpirkimo, būtų pritaikytas Logan Aktas, draudžias neigiamoms privačioms asmenims tartis su svetimomis valdžiomis politiniais klausimais arba palaikyti su jomis politinius ryšius.

Tačiau vakar prezidentas Kennedy paskelbė, kad jisai pats kreipėsi į ponias Rooseveltą ir kitus du aukščiausiai įstatymų leidimo organus, prašydamas juos sudaryti komitetą Castro reikalavimams 500 traktorių nupirkti, ir prezidentas atsiūmė į visuomenę, ragindamas ją šitam reikalui aukoti! Prezidentas paaiškino, kad tai nėra oficialus JAV valdžios reikalas. Padėti 1,200 laisvės kovotojų, pakliuvusių į despotinio nagus, yra Amerikos žmonių uždavinys, nes jie yra „mūsų broliai“. „Kiekvienas žmogus, kuris kovoja už lais-

Generalinis prokuroras Robert F. Kennedy kalbasi telefonu su Byron White, vyr. prokuroru padėjėju, kuris raportuoja apie rasines riaušes, įvykusias Montgomery, Ala. Byron White vadovauja 400 J.A.V. maršalams, kurie buvo pasiūsti į Montgomery tvarkai atsteigti.

KAIP AŠ IESKOJAU TEISYBĖS

LAISVOJI TRIBUNA

„Darbininko“ gegužės mėn. 2 d. numeryje teko skaityti vedamąjį apie spaudos atsakomybę, kuriame lyginama spaudos padėtis Sov. Sąjungoje su laisvame pasaulyje esančiaja. Čia tarp kitko yra teigimas, sekantis — „laisvame pasaulyje spauda remiasi ne prievartine, o moralinės atsakomybės“.

Taip. Tai šventi žodžiai, bet galia, kad jais nesinaudoja pats „Darbininkas“. Vargu, ar „Darbininkas“ (t. y. jo redaktoriai) supranta, kas yra „moralinės“ atsakomybės. Aš manau, jog visi žmonės ar jų grupės (net ir komunistai) jaučia „moralinę“ atsakomybę, tačiau dar tas nepadaro, jog ta jų atsakomybę būtų sektina ar pan.

Aš, pavyzdžiui, labai abejoju „Darbininko“ moralinės atsakomybės tobulumu. Nežiūrint to, kad šis laikraštis daug ir dažnai rašo apie gražius daiktus, dažnai apsimeta visa žinantis, visa matantis (argi nepanašų į sovietinę moralę), jis atsakomybę vargu ar jaučia.

Gal būčiau „darbininkiškos moralės“ ir aš nepatyręs, jeigu ne mažutis atsitikimas. Jį jau vė, nežiūrint, kur jisai begventų, yra mūsų brolis, tarė Kennedy.

Šitie prezidento pareiškimai, tur būt, nutildys belaisvių išpirkimo priešus. Bet diktatorių Castro jie įves į pasiūtą. Jo sumanymas „paduoti“ belaisvių už traktorius jam, propagandos atžvilgiu, gali labai pakentki.

oficialių komunistų fotografo teisių nebuvo suteikę, o toliau rašiau:

„Aš per savo ne taip ilgą amžių esu fotografavęs daug komunistų, pvz. Mikojaną, Kozlovą ir kt. (būčiau fotografavęs ir Chruščevą, jeigu šis Chicagoje būtų pasirodęs). Taip pat aš be oficialių įgaliojimų esu nufotografavęs daug beždžionių bei kitokių sutvėrimų. J. S. išmintimi vadovaujantis, turį pareikšti, kad jeigu tarp beždžionių būtų pasimaisęs pats J. S., aš ir jį būčiau nufotografavęs (be oficialaus prašymo ir leidimo)“.

Tačiau šis mano laiškas neišvydo dienos šviesos. Vietoje to atėjo atsakymas, jog reikėtų mintis taip perredaguoti, kad teiktų oficialaus komunistų fotografo pareigų paneigimą. „Gretinimas kitų asmenų su beždžionėmis nėra tinkamas nė atviriems laiškas“, — skambėjo darbininkiški žodžiai iš jo redaktoriaus lūpų.

Tada nieko kito neliko kaip rašyti „atsiprašymą“, kurio pagrindinė dalis skambėjo taip:

„Aš su Jūsų mintimis pilnai sutinku. Bet taip pat galvoju, jog gretinimas manęs ir kitų padorių žmonių su komunistais, asmeniškai užgauliojimai, nebūtų dalykų prasimanymai ir kitoki nekultūringi veiksmai irgi nėra tinkami. Bet kadangi tai Jūs pradėjote, galvoju, kad toks jau yra Darbininko stilius, tai ir aš pasivielinau sau tokį malonumą. Bet aš vis tiek galvoju, jog sugretinti žmogų su beždžione yra padoriau negu su komunistu“.

Po šio laiško parašymo, „Darbininko“ puslapiuose nebuvo jokios žinutės apie „oficialių komunistų fotografą“. Taip kai kurių to laikraščio skaitytojų akyse aš ir likau su šiomis „garbingomis“ pareigomis. Nors daugelis padotių žmonių, kurie moka skaityti „tarp elučių“, be abejo, pasidare kitokią išvadą.

Ir kaip liūdna buvo skaityti anksčiau minėtąjį vedamąjį „Darbininke“, kuris kaip tik tilpo po mūsų nuomonų pasikeitimo. Tai atrodė pėsašu į taktiką, kurią naudoja spauda darbininkų taruiamumams, darbininkus šiame krašte ar už Geležines Uždangos. Kadangi su ja neverta leistis į diskusijas, nes visada liksi kaltas, taip ir nėra reikalo daugiau diskutuoti su „moralinės atsakomybės“ turinėja (argi?) „Darbininko“ redakcija!

Ed. Šulaitis

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI
 NAUJIENAS
 JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

Prezidentui sunegalėjus

Kai JAV prezidentas sunkiai apserga ir nebepajėgia eiti savo pareigų, kas tada užima jo vietą? Šitas klausimas iškilo Eisenhowerio prezidentavimo metu. Prezidentas buvo apsirgęs tris kartus.

Apie tai rašo savo atsiminimuose buvęs prezidento padėjėjas Sherman Adams. Kai 1955 m. prez. Eisenhoweris išliko širdies smūgis, vyriausybės reikalų vedimą parėmė neoficialus 6 asmenų komitetas: Sherman Adams, viceprezidentas Nixon, valstybės sekretorius John Foster Dulles, generalinis prokuroras Herbert Brownell, izdo sekretorius George Humphrey ir prezidento pagelbininkas Wilson Persons.

Nė vienas jų, sako Adams, nesistengė užtruoti prezidento teisių ir nedarė nieko, kam nepritarė prezidentas. Prez. Eisenhoweris buvo palikęs laišką viceprezidentui, kad, jeigu jisai (prezidentas) po operacijos jausis nepajėgias eiti savo pareigų, tai jisai painformuos apie tai viceprezidentą ir pastarasis jį pavaduos tol, kol rezidentas pasveiks.

Bet tai buvo tik privatus susipratimas tarp jų dviejų. Vėliau prezidentas ir generalinis prokuroras Brownell buvo sugalvoję konstitucijos pataisą šitam reikalui sutvarkyti, bet atstovų būtų spykeris Sam Rayburn atsiskakė ją remti ir iš to sumanymo nieko neišėjo. Klausimas pasiliko konstitucijoje neišsprastas.

Prez. Eisenhoweris, kaip žinia, sirgo dar du kartus ir turėjo rimtas operacijas — 1956 m. ir 1957 m. Jeigu jisai būtų miręs, tai viceprezidentas Richard M. Nixon būtų automatiškai virtęs prezidentu. Bet jei dėl vienos arba kitos tų ligų Eisenhoweris būtų pasidaręs invalidas, tai padėtis būtų buvusi keblia.

JAV valdžios sistema yra „prezidentinė“, ne parlamentinė. Visa vykdomosios vyriausybės galia yra sukoncentruota prezidento rankose. Jisai taip pat skiria federalinius teisėjus ir tvirtina arba vetuoja kongreso priimtus įstatymus. Prezidentui sunegalėjus, kas turi šitas funkcijas atlikti? Šio reikalo nesutvarkius konstituciniu keliu, susidarytų ne tik keblis, bet ir pavojinga kraštui padėtis, jei prezidento ligos metu kiltų tarptautinė krizė.

Prancūzai ir alžiriečiai derasi

Prezidento De Gaulle paskirti Prancūzijos įgaliotiniai ir Alžirijos arabų delegatai, susitikę miestelyje Evian-Les-Bains, pradėjo taikos derybas. Arabų vadai sakosi esą nepatenkinti, kam De Gaulle, su jais nesutaraęs, paskelbė mūsų paliaubas vienam mėnesiui, įskaidamas Prancūzijos ginkluotoms jėgoms nepulti alžiriečių ir ne-

vartoti ginklo, jei nebus alžiriečių puolami. Prancūzijos prezidentas norėjo tuo parodyti, kad jisai tikrai geidžia taikos. Bet arabų vadai sako, kad De Gaulle siekia „sudemoralizuoti“ jų pasekėjus.

Tačiau, nežiūrint šitų nusiiskundimų, taikos derybos eina. Abi šalys susitarė neskelbti žinių apie jų eiga, kad diskusijos galėtų eiti ramioje atmosferoje, nesikišant į jas tiems, kurie yra deryboms priešingi.

Taikos priešų yra abiejose pusėse. Bet didelei daugumai karas įsipyko. Reikia tikėtis, kad jų norai paims viršų.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ

Visa, ką aš turėjau šioje žemėje šviešaus, gražaus ir švento — gavau iš Tavo mylinčių rankų...

3. Bologojos stotyje, atsisveikindamas su manim, jis man prisegė gražų raudoną kryželį ant baltos emalės ir pasakė: „kad visados apie mane galvotum“. Ir kitu traukiniu grįžo atgal į Maskvą.

Tą brangų raudoną kryželį aš iki šiol, kaip kokį amuletą, nešioju prie savo gintarinio branzoletto.

Grįžus į savo ligoninę, radau šiltinės epidemiją. Susirgau ir aš. Po šiltinės atsirado komplikacijos plaučiuose, tai mane pasiuntė gydytis į Krymą. Patekau į Liekutuvių Sanatoriją Jaltoje. Sanatorijos viršininkas buvo p. Didžiulienė, labai inteligentinga ir nuoširdi moteris. Sanatorijoje buvo tikrai gražus ir įdomus gyvenimas, ypač syeikiams arba sveikstantiems. Ir kompanija buvo susirinkusi labai įdomi — S. Petrauskaitė, Jonas Čiurlionis (muzikas), Gruodis, Talla Kelpša, kum. Matulaitis ir kt. Mes darydavome visokius žaidimus, ruošdavom vakarėlius su vaidinimais ir muzikine programa. Pamenu, vieną kartą vaidinome p. Didžiulienės sukurtą pjesę. Vėliau pradėjome leisti savo

laikraštėlį, daugiau humoristinio, negu literatūrinio pobūdžio.

Aš atvažiavau į sanatoriją dar sergantis ir su karščiu. Liūdžiui apie tai nerašiau. Bet mano gera draugė sugalvojo tai padaryti be mano žinios. Čionai turū Liūdžio rašytą atviruką man į Jaltą. (Visai nežinau, kokiu būdu jis pateko į čemodaną, mums apleidžiant Vilnių.) Liūdžius rašo: „Sesute, seniai negavau iš tavęs laiško ir pasiilgau tavęs taip sunkiai. Dažnai paminu tavo mažą užrašų knygtutę — ir tu esi tada jau ne Jaltoje, o aš ne Maskvoje. Sesute, kodėl pas tave toks karštis? Ką daktaras sako? Kada tau bus sunku, siūsi man telegramą. Atvažiuosiu prie tavęs, sveikatos, tėviškes saulutės atvešiu. Pasiilikie rami, mylima sesute“... Maskva, Gegužio 18 d. 1916 m.

Bet su manim nebuvo jau taip bloga, aš greitai pradėjau taisyti, gerojo gydytojo ir p. Didžiulienės rūpestingos priežiūros dėka, kaip tau tenai eisis, koks bus tavo darbas, koki žmonės bus su tavim. Jeigu bus sunku, sugrįži, — aš tau padėsiu.“

Ir šią dieną, po tiekios metų, atsimenu, kai jo mielos didelės akys ilgai lydėjo pajudėjusį mano traukinį...

Vieną dieną, visai netikėtai, į sanatoriją atvyko sveičas — tai buvo Liūdžius. Jis rado jau mane pasveikusią, dėl ko buvo labai apsidžiaugęs. Sanatorijoje sutiko save draugų ir pažįstamų. Ponia Didžiulienė

labai širdingai priėmė sveičą ir pareiškė, kad jis galis čionai pasilikti, kiek tik tai noris. Bet Liūdžio atostogos buvo apribotos, ir po keturių dienų turėjo su mumis atsiveikinti.

Paskutinę dieną, aukštai palypėję į kalnus, iš kur toks puikus reginys buvo į jūrą ir dangų — jis pasakė, kad mane myli. Jis buvo baigęs teisių mokslą ir turėjo gerą darbą karinių gaminių fabriko įstaigėje. „Mes apsviesime, aš pasamysiu Chimkuos (Maskvos priemiestis) mažą butelį. Tu pameni, koki puikus beržynėliai tenai?“ Ir tą dieną aš pasizadėjam tekėti už jo, bet su viena sąlyga — tiktai Lietuvoje, pas mamytę.

Jis ir tą sąlygą priėmė ir sutiko laukti. Aš negalėjau tada patikėti, kad gali būti ant žemės tokia didi ir šventa meilė. Iš sanatorijos, pasveikusi, aš vėl grįžau į savo darbą. 1917 metais vasarą vokiečių lėktuvais numetė dvi bombas į mūsų R. Kryžiaus palapines, kurios buvo pastatytos visai arti gelžkelio stoties. Buvo daug sužeistų ir 4 asmenys užmušti. Man sužeidė galvą. Artimiausioje ligoninėje, pašalinę šrapnelio gabalą iš galvos kaulo, tolimesniam gydymui išvežė į Maskvą, į geriausią ligoninę. Tenai mane atkankė dėdė Jonas Mašiotas (dėdė Pranas su šeima jau buvo išvykę į Voronežą) ir tuojau atsirado Liūdžius, sužinojęs apie mane. Jis buvo mano kasdieninis lankytojas. 1918 metų pavasarį susidarė maskviečių grupė, pa-

siryžusių vykti į Lietuvą. Liūdžius prikabino ir mane drauge važiuoti, nors aš dar nebuvau pilnai pasveikusi. Jis pasakė: Lietuvos oras tave pagydyt geriau už visus deklarūs. Važiuojam.

Kelionė buvo labai netikra, su didelėmis pertraukomis. Su mumis važiuo p. Leonas su visa šeima, broliai Saččiai ir dar keletas, kurių aš jau dabar nehepamenu. Po dviejų savaitių kelionės mes pasiekėme Kauną. Toliau šiaip taip traukiniais iki Vilkaviškio stoties, kur radome ūkininką iš mano apylinkės. Jis apsiėmė mudu nuvežti tiesiog į mano tėviškę.

Kada gegužės 15 d. Liūdžius parvežė mane į mano tėviškę, kur radome mano brangią išsiligusių mamytę — tai buvo mano gyvenimo didžioji šventė.

Liūdžius paklausė, ar aš sutikčiau, kiek pailsėjus, vestuves iškelti? Aš savo žodž išlaikiau. Kokia laiminga tada buvo mano mamytė. Po kokių mėnesio sugrįžo ir broliukai iš Rusijos. Rugsėjo 17 d. buvo mudviejų šliūbas. Čigonės žodžiai išsipildė: namuose buvo didelė linksmybė.

Mamytė papasakojo, kad prieš metus buvo užėjusi sena čigonė ir siūlėsi kortas nukelti ir visą ateitį išburti. Mamytė, kuri jokiems būrimams netikėjo, pasakė jai: nereikia man tavo kortų, aš tau ir taip lašinių duosiu“.

Alse geadinėle, nors vieną kartą leisk man tau pabūri. Mano kortos visados teisybę sako“.

Ir čigonė pradėjo kortas maišyti. Paskui ji pasakė: „Tavo visi vaikai sugrįsį namus. Ir vieną svetimą parsiveš. Du iš vaikų bus kare sužeisti, bet sugrįsį sveiki. Ir tada šituose namuose bus didelė linksmybė“.

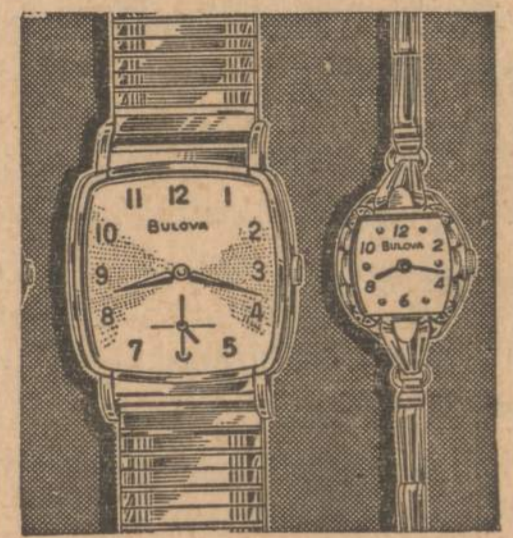
Mamytė pasakė: Viskas gerai čigonėle, tik vieną tai tikrai sumelavai. Negali būti dviejų vaikų kare sužeistų nes tiktai vienas sūnus yra mobilizuotas, kiti du nepilnamečiai, o dukters juk nieks neims į karą“.

Nieko nežinau, geadinėle, taip mano kortos rodo“.

Šį kartą čionės kortos teisingai išbūrė ir ta čigonė buvo pakviesta į mūsų vestuves. Gyvenimas buvo neapsakomai gražus. Reikia atminti ir tai, kad tai buvo tie nepamirštami ir brangūs Lietuvos Valstybės atsikūrimo metai, kurie mums visiems teikė tiek daug jėgų ir ryžto dirbti Lietuvos atečiai. Nors tuo laikui Lietuva dar buvo vokiečių okupuojama, o kovos su bolševikais, lenkais ir hermontininkais nebuvo baigtos. Ūkiai buvo karo apnaikinti, sunkumų visose gyvenimo srityse buvo labai daug, o vistiek Lietuvai buvo atkovota nepriklausomybės. Pamenu, kad Liūdžius visur susirinkimuose kalbėdavo prieš vokiečių, kad ir kataliko, Uracho pakviciimą valdyti Lietuvą. Jis pasakė: ne kas kitas, bet patys lietuviai atkovojo nepriklausomybę, lietuviai tegul ir valdys valkybę. Mums nereikia svetimų valdovų.

Čiurlionio ansamblio koncertas Chicagoje bus s. m. gegužės 27 d., šeštadienį, 6:00 val. vak. Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje. Be dainų bus ir „Grandinėlės“ šokiai. Koncertą rengia Dainavos Jaunimo Stovyklos Globos Komitetas. Bilietai į koncertą iš anksto gaunami „Dainoje“ (3321 So. Halsted St.), „Marsinuose“ (2511 W. 69th St.), Royal Blue Stores (4359 S. Campbell Ave.) ir Stangenbergo krautuvėje (4938 W. 15th St., Cicero). (Sk.)

LAIKRODĖLIAI
DEIMANTAI
NUPIGINTI
Didelis pasirinkimas

Benrus, Bulova, Elgin, Longines

NUOLAIDA DOVANOMS
SIŪSTI Į LIETUVĄ.

- Kišeniniai laikrodėliai..... \$1.95
- Sveičiaršiai 7 akmenėlių laikrodėliai vertės \$15.00..... \$5.95
- Auksiniai laikrodėliai, geltono aukso, 17 akmen., vertės \$59.00 po..... \$35.95
- Deimanto žiedai, vertės \$100 po..... \$59.95
- Kliperiai plaukams kirpti..... \$4.50
- Deimantiniai režuikai stiklui..... \$3.75
- 63 dalių lėkščių setas..... \$19.95
- Maži radijai..... \$10.00
- Radijai su FM ir AM..... \$39.00
- Gintaras už pusę reguliarios kainos.

Pilnas pasirinkimas naujausių lietuviškų visų greičių plokštelių ir albumų.

BUDRIK
FURNITURE
3241 So. HALSTED ST.
Calumet 5-7237

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val. Sekmadienį 11-5.
Budriko radio programos skemadiniai iš stoties WHFC, 1450 kil. 2-3:30 po pietų.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJ I ENAS
JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

DĖL SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

Labai dažnai žmonės daro klaidas ir siunčia ne tai, ką reikia siųsti.
Prieš sudarydami siuntinį, pasitarkite su mūsų prityrusiais tarautojais, kurie teisingai patars, ką siųsti ir ko nesiųsti.

LIETUVIŲ KOMPANIJA

WORLD PARCEL SERVICE

3320 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL. YA 7-0677

VISI RENKIMES DALYVAUTI!
JAV IR KANADOS LIETUVIŲ
DAINŲ ŠVENTĖ

1961 m. liepos mėn. 2 d., 3:00 valandą po pietų
INTERNATIONAL AMPHITHEATRE
43rd ir Halsted Street, Chicago, Illinois

B I L E T A I

CHICAGOJE:
Karvelio prekyboje
3322 So. Halsted St.
Maisto krautuvėje,
4359 So. Campbell Ave.
Marginituose,
2511 W. 69 St.
Stangenbergo krautuvėje,
1447 So. 50 Ave., Cicero, ILL.

DAIŲ ŠVENTĖS BŪSTINĖ
2501 W. 69 St.,
Chicago 29, Ill.
PR 8-2283
TEIKIA INFORMACIJAS
IR
PARDUODA BILETUS

PAŠTŲ UŽSAKOMI, kartu siunčiant piniginių čekių, šiuo adresu:
LITHUANIAN SONG FESTIVAL
2501 W. 69 St.,
Chicago 29, Ill.
Biletų kainos: \$5, 4, 3, 2 ir 1.
Visos vietos numeruotos.

DALYVAUJA CHORAI IŠ JAV IR KANADOS

TRUMP AI

JAV LB Kultūros Fondo valdybos posėdis, įvykęs gegužės mėn. 14 d. Jaunimo Namuose, buvo darbingas. Buvo nutarta, spausdinti atiduoti "Aleksandryno" II-ją dalį ir V. Jakubėno kūrybių II-jį sąsiuvinį. Kalbėta ir apie kitus K. F. leidinius ir kai kurių kitų leidžiamų kūrybių parėmimą. Nusistatyta, kad platintojai neatšilygina už K. F. leidinius, o "Gimtosios kalbos" prenumeratoriai pagal 1 dolerio už šį leidinį. Tokių tarpe yra net žymių žmonių, kurie dažnai akcentuoja savo lietuvišką veiklą.

Vilhelmina Kiliuskaitė, gyv. 6811 So. Maplewood Ave., įsijungė į Lietuvos Vycių chorą, vadovaujamą Fausto Strolios. Šis choras, susiorganizavęs prieš pusę metų, rodo nemažą aktyvumą. Jį sudaro beveik visi Amerikoje gimę lietuviai. Choras gegužės mėn. 21 d. atstovavo lietuvių "Ziedų festivalyje", įvykusiame Grant Parke.

Kultūros Fondo Valdyba nupirko būsimai Lietuvai 1 egz. Br. Kviklio paruošto ir VI. Vijeikio išleisto topografinio 125 lapų Lietuvos žemėlapi.

Dail. Stančkaitėi - Abraitenei už padarytas iliustracijas J. Narutavičius - Pakš-

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyms
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

NEW LIFE DELICATESSEN

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED STREET
Victory 2-7666.
Jonas Grinius, savininkas

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$66.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dapsipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. **EXPRESS GIFT PARCEL CO.,** ir **Lisus** suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. A. ir L. Kavaliauskai. (Sk.)

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

ISNUOMOJAMI ARBA PARDUODAMI

puikūs 4 ir 5 kambarių vasarnamiai, su baldais, prie Michigano ežero. Karštas ir šaltas bėgantis vanduo. Visi elektros įrenginiai. Nuo \$200 iki \$275 per sezoną, nuo \$35 iki \$45 — per savaitę. Minimum dviem savaitėm. **Vienu mėnu** įsirašę nuo Union Pier. "Stop & GO" ženklas prie U.S. 12, Schaffner St., Orchard Beach, Lakeside, Mich. **Orientavimuisi** se-kite ženklus prie plento arba paskambinkite
Lakeside 8289
arba Chicagoje
Humboldt 6-1350.

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

HEATING CONTRACTORS

Istatome šilto oro pučiamuos pečius, vandens boilerius, oro vėsintuvus, ir skaros darbai (sheet metal works)

JUOZAS ŽEMAITIS
ir VICTOR SKAIDE, ST 8-9272
CICERO HEATING AND SHEET METAL

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

GREIT, SAŽINGAI ir GARANTUOTAI įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alvyos ir anglių pečius namams apšildyti. Įtaisome boilerius, vandens nutekėjimo rymus ir kt. darbus.
VIKPO HEATING CO., 4444 So. Western Ave.
D. Žukauskas, Virginia 7-3447,
V. Stupys, Olympic 2-2017.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progros

CONFECTIONERY STORE

Owner must sell due to retirement. School supplies — toys — candies — cigars & cigarettes. 2 living rooms in rear. Good location — a going business, ideal for a 1st class delicatessen. Only \$1,300.
CA 7-9375. 2805 W. Diversey.

PARDUODAMA grocernė - krautuvė, gerai einantis būsnis, yra 5 kambarių butas 3339 W. 59th St.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Įvairūs Pardavimai

PIGIAI PARDUODAMA automatine skalbimo mašina ir džiovintuvas.

PR 6-9043. 6925 So. Talman.

HELP WANTED - FEMALE

Reikia Darbininkų

EXCELLENT OPPORTUNITY!

NURSES
Operating Room And Staff Nurses

Wanted immediately for modern, well-established 40 bed hospital in Northeast Alabama mountain area. Good working conditions, paid vacation, sick leave, holiday, and insurance. Salary above average. Apply, write, or wire Administrator.

PIEDMONT HOSPITAL

PIEDMONT, ALABAMA

TARNAITĖ - VAIKŲ AUKLĖ Gyventi vietoje, 5½ dienos per savaitę. Naujas Winnetka ranch namas su oro vėsintuvais. Atskiras kambarys, TV, vonia. 4 vaikai. 3 mokyklinių ir stovyklinio amžiaus. Nereikia skaltbi. Lengvas virimas. Yra nuolatinis pagalbinių. Puikus atlyginimas. Turi būti prityusi ir mokėti angliskai.
Hillcrest 6-6556.

REIKALINGA KOMPANIJONE

SEIMININKĖ Vidutinio amžiaus moteris ieško to paties amžiaus kompanijon. Lengvas virimas ir kiti namų ruošos darbai. Atskiras kambarys ir vonia. Laisvas trečiadienis arba ketvirtadienis. Skambinti SP 2-7073 darbo dienomis po 6 val. vak., šešt. ar sekmad.

EVERGREEN PARK - BY OWNER

Deluxe Corner ranch, breezway, double garage. Redwood fenced yard, built in barbecue, tella thermophane windows, with screens in windows, built in sinks, ovens, stoves. Carpeting, drapes, many extras. 3 bedrooms, 1½ tile bath, finished basement recreation room, 2 fireplaces. High 30's.
GA 4-5733.

OWNER - SOUTH WEST

Beautiful - 5 room brick ranch. 52'x125' lot, redwood fence, enclosed patio and yard. Beautifully landscaped, 2 car garage with workshop, alum. storms & screens and awnings, wall to wall carpeting, gas forced air heat, wood paneled kitchen with cherry wood cabinets, air cond. unit, dish washer, washer & drier. Must see to appreciate. \$18,650.
PR 6-9869. 3530 W. 80th St.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NEMOKAMI

PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti Prospect 8-2233

BELL - VARPAS

6455 So. Kedzie Ave.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai

DAŽYMAS - DEKORAVIMAS

Aprausti darbininkai

V. Vaitekūnas

PR 8-2215

PIRKITE JAV TURAVIMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

DOWNERS GROVE — by owner. — 1½ bath, 2 car garage with horse stall & fenced yard and dog pen. Fruit trees & flowers. landscaped. Lot 65x227 — fire place, gas heat, many extras, close to schools & shopping center. Good transportation (Burlington R.R.). Ideal for children. Tile bath, full dining room, Link chain fence. Only \$18,500. WO 8-2993.

OWNER - SKOKIE

Corner town house. 2 bedroom, 1½ bath, tile kitchen & bath, colored plumbing, 5 appliances, carpeting, drapes, many extras, aluminum storms & screens, beautifully landscaped. Full basement, hot air heat. Only 4½% mortgage. Low payments. Must see to appreciate. OR 4-2972.

5 FLAT BUILDING,

owner selling due to illness; 1-5; 3-4, 1-2 rooms, gas space heaters, vicinity Halsted and Fullerton, good shopping, close to schools, good transportation; a good investment property. Price only \$15,500
DI 8-7630.

NEW HOMES BY BUILDER

3 bedrooms, built in white crown owens & ranges & hoods, bathroom ceramic tile floor & walls with colored fixtures. Lot 25x125. Roughly landscaped. You choose your own decorating colors, we will do it for you Beautiful — must be seen to be appreciated. Open daily — \$21,900. 5702 S. Austin & 5541 S. Parkside
Call LU 2-6567 or SA 2-3625.

WILL BUILD TO ORDER

1748 So. Campbell Ave.
2 flat site ready now — call for information
VAN BEVEREN & GLOMB BUILDERS
6336 So. Western Ave.
WA 5-0200.

OWNER - NORTH WEST SIDE

Income 1½ story brick bldg., front & rear entrance to both flats, enclosed porch, 2 car garage with overhead doors, lot 25x125, finished basement & newly decorated. All landscaped, tile kitchen & bath, gas forced heat. \$23,000. JU 8-0474.

OAK PARK - BY OWNER

Lovely brick, 2-4's; 2-5's. Excellent cond., newly decorated inside & outside, garage 20x28, automatic oil heat, good transportation & shopping close to schools. Must see to appreciate. Only \$42,500.
110 Harrison St. EU 3-1027.

HELP WANTED - FEMALE

Reikia Darbininkų

EXCELLENT OPPORTUNITY!

NURSES
Operating Room And Staff Nurses

Wanted immediately for modern, well-established 40 bed hospital in Northeast Alabama mountain area. Good working conditions, paid vacation, sick leave, holiday, and insurance. Salary above average. Apply, write, or wire Administrator.

PIEDMONT HOSPITAL

PIEDMONT, ALABAMA

TARNAITĖ - VAIKŲ AUKLĖ Gyventi vietoje, 5½ dienos per savaitę. Naujas Winnetka ranch namas su oro vėsintuvais. Atskiras kambarys, TV, vonia. 4 vaikai. 3 mokyklinių ir stovyklinio amžiaus. Nereikia skaltbi. Lengvas virimas. Yra nuolatinis pagalbinių. Puikus atlyginimas. Turi būti prityusi ir mokėti angliskai.
Hillcrest 6-6556.

REIKALINGA KOMPANIJONE

SEIMININKĖ Vidutinio amžiaus moteris ieško to paties amžiaus kompanijon. Lengvas virimas ir kiti namų ruošos darbai. Atskiras kambarys ir vonia. Laisvas trečiadienis arba ketvirtadienis. Skambinti SP 2-7073 darbo dienomis po 6 val. vak., šešt. ar sekmad.

EVERGREEN PARK - BY OWNER

Deluxe Corner ranch, breezway, double garage. Redwood fenced yard, built in barbecue, tella thermophane windows, with screens in windows, built in sinks, ovens, stoves. Carpeting, drapes, many extras. 3 bedrooms, 1½ tile bath, finished basement recreation room, 2 fireplaces. High 30's.
GA 4-5733.

OWNER - SOUTH WEST

Beautiful - 5 room brick ranch. 52'x125' lot, redwood fence, enclosed patio and yard. Beautifully landscaped, 2 car garage with workshop, alum. storms & screens and awnings, wall to wall carpeting, gas forced air heat, wood paneled kitchen with cherry wood cabinets, air cond. unit, dish washer, washer & drier. Must see to appreciate. \$18,650.
PR 6-9869. 3530 W. 80th St.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NEMOKAMI

PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti Prospect 8-2233

BELL - VARPAS

6455 So. Kedzie Ave.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai

DAŽYMAS - DEKORAVIMAS

Aprausti darbininkai

V. Vaitekūnas

PR 8-2215

PIRKITE JAV TURAVIMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE
Nagai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Nagai, žemė — Pardavimui:

5 KAMB. MŪRINIS (su atskiru mieg. viršū) 37 pėdų sklypas, plytelių vonia su spalvotais įrengimais, naujai atremtuota moderni kabinėtinė virtuvė, 2 auto mūr. garažas su soniniu įvažiavimu, skalbimo mašina ir džiovintuvas ir daug kitų priedų. Savininkai išvyksta į Californiją. Tikrai vertas dėmesio, tik \$20,250.
2 AUKŠTU MŪRINIS, 2x5, alyva karšto vand. šildymas, garažas, Brighton Parke, \$25,900.
IDEALUS NAMAS gyventi su tėvais — mūrinis 5 ir 3 kamb., gazu šildomas, garažas, Marquette Parke, \$19,500.
3 BUTŲ MŪRINIS 4-5-3 kamb., naujai atremtuotas, gazu atskiros šildymo sistemos, garažas, Gage Parke, \$26,900.
IDEALUS NAMAS gyventi su tėvais, mūrinis, 5 ir 3 kamb., atskiros vonios, alvyos šild., 2 auto garažas. Arti 62nd ir Lawndale, \$19,900.
2-ju BUTŲ MŪRINIS, 6 ir 4, gazu karštu vand. šildymas, 2 auto mūr. garažas, Gage Parke. \$28,500.

DRAUDIMO AGENTŪRA

PATARNAUJAMIE VISAIŠ DRAUDIMU REIKALAIŠ
J. Bacevicius

BELL - VARPAS

REAL ESTATE
General Insurance — Notary Public
6455 SO. KEDZIE AVENUE
PProspect 8-2233

NAUJAS OFISAS CICERO

4936 W. 15th St. OL 6-4980

Turime daug įvairių namų labai

neaukštomis kainomis.
MEDINIS, 3 butai po 5, po 3 mieg., gazu šildymas. Netoli Archer, susisiekimo ir mokyklų. \$5,000 įmokėti.
MŪRINIS, 5 kamb., ir 5 angliskam sklype, platus sklypas, gazu šildymas, šviestu ir ervdu, Gage parke. \$17,900.
MŪRINIS, 4 metų, 4 dideli kamb., 30 pėdų sklypas, 47th ir Kostner apylinkė.
MŪRINIS, 4 metų, 2x5 kamb., ir 4 angliskam sklype. Marquette Parke centre.

ŠIMAITIS

REALTY, NOTARY PUBLIC, INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390
4936 W. 15th St. Cicero OL 6-4980.

BRIGHTON PARKO apylinkėje 4

reguliarių butų mūrinis su 35 pėdų sklypu šalia. Tik \$26,000.
PIRE MARQUETTE PARKO 2 butu po 5 kamb. Garažas, platus sklypas. \$28,750. **1 BLOKAS** nuo Marquette Parko, 7 metų mūras, ant 37 pėdų sklypo, \$190 pajamų ir puikus butas savininkui. Galima perimti morgičiū.

GRAZUS 3 butų mūrinis Gage Parke, užtikrintos geros pajamos, rami vieta. Būtinai apžiūrėkite.
SVIESUS 6 kamb. bungalow, arti Marquette Parko lietuviškų mokyklų. Patiks ir namas ir kaina.
PASIGERETINAS 9 ervdvių butų apartamentais, aukštinę prog. investavimui.

J. STONKUS R. E.

2617 W. 71st Street.
HE 6-1517 arba PR 8-1595

6 BUTŲ MŪRINIS

Brighton Parke. 6 po 5 kamb. šildyma ir karštas vanduo atskirai kiekvienam butui, dvigubas sklypas. Parduodamas už \$33,000.

A. NORKUS REAL ESTATE

2405 West 51st St. WA 5-5030.

GAGE PARKE — kampsinis, 5 kamb., 8 metų labai gražus mūrinis bungalow.

EVERGREEN PARKE — 4 metų, 5½ kamb., gražiai įrengtas mūrinis bungalow.

PRIE RIDGEWAY ir 104-tos, 5½ kamb., 1½ maudynės, naujas mūrinis Deluxe bungalow.

MARQUETTE PARKE — naujas 2 po 5½ kamb. mūrinis su užbaigtu kamb. rūsyje. Graži vieta, gražus namas, geras parkynis.

MARQUETTE PARKE — naujas Deluxe, labai modernus, daug pajamų, aukštas rūsys, 5 maudynės ir daug priedų. Tikrai verta pamatyti ir įvertinti.

COLUMBUS REALTY,

6440 So. Pulaski, LU 1-0400

PARDUODAMAS 1-nas 2 butų ir 2 po 1 butą namai ant 160x308 pėdų sklypo prie Archer ant ir Walker Rd., Lemont, Ill.

Kaina \$33,500. Savininkas. Skambinti darbo dienomis